

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Lainmuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa vientikauppaan liittyvän toimitusluoton rahoittamiseen tarkoitettujen lainojen myöntäminen toimitusluotossa käytetyn ulkomaanrahan määrällisenä myös silloin, kun kysymyksessä ei ole lain 1 §:n 2 momentin tarkoittama valuuttakurssiriskin siirtäminen viejälle ja tällaisen lai-

nan myöntää vientiä rahoittava luottolaitos, jonka toiminnan rahoittamiseen valtio osallistuu. Muutos mahdollistaa sen, että toimitusluottoja rahoittava Suomen Vientiluotto Oy voi ottaa kantaakseen näihin luottoihin liittyvää nykyisin viejille jäävää kurssiriskiä, ja siten vahvistaa viejien kilpailukykyä.

PERUSTELUT.

Indeksiehdon käytön rajoittamisesta annettua lakia (1029/78) ei lain 2 §:n 1 momentin 5 kohtaan sisältyneen vuoden 1979 loppuun voimassa olleen säännöksen mukaan sovellettu vientikauppaan liittyvän luoton rahoittamista koskevaan lainasopimukseen silloin, kun lainan myönsi luottolaitos, jonka tällaisen toiminnan rahoittamiseen valtio osallistui. Tämän säännöksen nojalla vientiluottoja rahoittava Suomen Vientiluotto Oy saattoi sisällyttää myöntämiinsä lainoihin valuuttasidonnaisuusehdon. Säännös, joka sisältyi jo aikaisemmin voimassa olleeseen indeksiehdon käytön rajoittamisesta annettuun lakiin, mahdollisti myös yksipuolisen valuuttasidonnaisuusehdon asettamisen. Tämän yksipuolisen sidonnaisuuden perusteella lainan myöntänyt luottolaitos saattoi periä kurssivoiton, mutta jättää kurssitappion vientiluoton saaneen kannettavaksi. Lain 9 §:n 1 momentin nojalla edellä tarkoitettujen säännösten voimassaolo päättyi vuoden 1979 lopussa, jonka jälkeen lakia sovelletaan myös vientikaupan rahoittamista koskeviin lainasopimuksiin. Lainan myöntäminen valuuttamäärällisenä on tämän johdosta nykyisin mahdollista vain silloin, kun on kysymys lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua valuuttakurssiriskin siirtämisestä. Tämä säännös mahdollistaa sopijapuolen vastattavana olevan ulkomaanrahan kurssin muutoksista ai-

heutuvan kurssiriskin siirtämisen toiselle sopijapuolelle. Säännöksen nojalla laina voidaan myöntää valuuttamäärällisenä vain silloin, kun laina myönnetään lainanantajan valuuttamäärällisistä varoista ja kun lainanantajalla itsellään on kannettavanaan samassa valuuttalajissa oleva vastaava kurssiriski.

Kun lain edellä tarkoitettua rajoituksesta johtuen Suomen Vientiluotto Oy joutuu myöntämään toimitusluottojen rahoittamiseen tarkoitettujen lainojen markkamäärällisistä varoistaan markkamäärällisinä, jää valuuttamäärällisenä myönnettystä toimitusluotosta aiheutuva kurssiriski edelleen luoton myöntäneen viejän kannettavaksi. Kun viejien käytettävissä ei ole tehokasta tapaa suojautua kurssiriskien varalta, on viejien kilpailukykyyn vahvistamiseksi pidettävä tarkoituksenmukaisena, että Suomen Vientiluotto Oy voisi ottaa taloudellisen kantokykynsä asettamissa rajoissa kantaakseen toimitusluottoihin liittyvää kurssiriskiä. Tämä olisi mahdollista muuttamalla lakia siten, että toimitusluoton rahoittamiseen tarkoitettu lähinnä yhtiön markkamäärällisistä varoista myönnettävä laina voitaisiin myöntää toimitusluotossa käytetyn valuutan määrällisenä. Hallitus ehdottaakin lain 1 §:n 2 momentin muuttamista siten, että toimitusluoton rahoittamiseen tarkoitettu laina voitaisiin myöntää toimitusluotossa käy-

tetyн valuutan määräisenä myös silloin, kun lainan myöntävällä luottolaitoksella ei itsellään ole kannettavanaan lain nykyisin edellyttämää samassa valuuttalajissa olevaa vastaavaa kurssiriskiä. Vaikka toimitusluotossa käytetyn valuutan määräisenä myönnettävät lainat tul-taisiin edellä tarkoitetuissa tapauksissa myöntämään pääasiassa Suomen Vientiluotto Oy:n markkamääräisistä varoista, ehdotettu lainmuutos mahdollistaisi lainan myöntämisen toimi-

tusluotossa käytetyn valuutan määräisenä myös silloin, kun se myönnetään yhtiön muun valuutan määräisistä varoista. Lakitek-nisistä syistä ehdotetaan mainitun pykälän 2 momentti jaettavaksi tässä yhteydessä kahteen erilliseen momenttiin. Ehdotettu muutos on sisällytetty uuteen 3 momenttiin.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan indeksiehdon käytön rajoittamisesta 22 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (1029/78) 1 §:n 2 momentti sekä
lisätään lain 1 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §.

Tässä laissa tarkoitettuna kiellettyinä sidonnaisuutena ei kuitenkaan pidetä sitä, että hyödykkeen hinta tai osa siitä määräytyy sanotun hyödykkeen, siihen käytetyn tarvikkeen tai valmistusaineen ulkomailla tai kotimaassa vallitsevan käyvän hinnan mukaan, johon sopijapuolella ei ole merkittävää mahdollisuutta vaikuttaa, eikä sopimusehtoa, jonka mukaan hintaa tai muuta suoritusta tarkistetaan sen johdosta, että liikevaihtoveroa tai muuta hinnan tahi suorituksen määrään vaikuttavaa veroa tai julkista maksua sopimuskautena muutetaan.

Sallittua on myös sopijapuolen vastattavana olevan ulkomaanrahan kurssin muutoksista aiheutuvan valuuttakurssiriskin siirtäminen toiselle sopijapuolelle, samoin kuin vientikauppaan liittyvän toimitusluoton rahoittamiseen tarkoitettun lainan myöntäminen toimitusluotossa käytetyn ulkomaanrahan määräisenä silloinkin, kun kysymyksessä ei ole edellä tarkoitettu valuuttakurssiriskin siirtäminen ja tällaisen lainan myöntää vientiä rahoittava luottolaitos, jonka toiminnan rahoitukseen valtio osallistuu.

Helsingissä 16 päivänä toukokuuta 1980.

Tasavallan Presidentti
 URHO KEKKONEN

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*

Laki

indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan indeksiehdon käytön rajoittamisesta 22 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain
 (1029/78) 1 §:n 2 momentti sekä
lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki.

Ehdotus.

1 §.

Tässä laissa tarkoitettuna kiellettyinä sidonnaisuutena ei kuitenkaan pidetä sopijapuolen vastattavana olevan ulkomaanrahan kurssin muutoksista aiheutuvan valuuttakurssiriskin siirtämistä toiselle sopijapuolelle eikä sitä, että hyödykkeen hinta tai osa siitä määräytyy sanotun hyödykkeen, siihen käytetyn tarvikkeen tai valmistusaineen ulkomailla tai kotimaassa vallitsevan käyvän hinnan mukaan, johon sopijapuolella ei ole merkittävää mahdollisuutta vaikuttaa. Sallittua on myös sopia hinnan tai muun suorituksen tarkistamisesta sen johdosta, että liikevaihtoveroa tai muuta hinnan tahi suorituksen määrään vaikuttavaa veroa tai julkista maksua sopimuskautena muutetaan.

1 §.

Tässä laissa tarkoitettuna kiellettyinä sidonnaisuutena ei kuitenkaan pidetä sitä, että hyödykkeen hinta tai osa siitä määräytyy sanotun hyödykkeen, siihen käytetyn tarvikkeen tai valmistusaineen ulkomailla tai kotimaassa vallitsevan käyvän hinnan mukaan, johon sopijapuolella ei ole merkittävää mahdollisuutta vaikuttaa, eikä sopimusehtoa, jonka mukaan hintaa tai muuta suoritusta tarkistetaan sen johdosta, että liikevaihtoveroa tai muuta hinnan tahi suorituksen määrään vaikuttavaa veroa tai julkista maksua sopimuskautena muutetaan.

Sallittua on myös sopijapuolen vastattavana olevan ulkomaanrahan kurssin muutoksista aiheutuvan valuuttakurssiriskin siirtäminen toiselle sopijapuolelle, samoin kuin vientikauppaan liittyvän toimitusluoton rahoittamiseen tarkoitettun lainan myöntäminen toimitusluotossa käytetyn ulkomaanrahan määräisenä silloinkin, kun kysymyksessä ei ole edellä tarkoitettu valuuttakurssiriskin siirtäminen ja tällaisen lainan myöntää vientiä rahoittava luottolaitos, jonka toiminnan rahoitukseen valtio osallistuu.
